

SC Heerenveen kan in januari zijn beste spelers voor een fooi kwijtraken. Daarnaast moet de club op lange termijn rekening houden met sterk dalende transferinkomsten, betoogt sportrecht-expert Antoine Duval.

Expert:

Diarra-zaak grote bedreiging voor Heerenveen

Antoine Duval, onderzoeker sportrecht aan de Universiteit van Amsterdam en werkzaam voor het onderzoekscentrum Asser Instituut in Den Haag.

Nieuw Bosman-arrest?

De zaak-Diarra doet denken aan het Bosman-arrest, dat midden jaren negentig de transfermarkt op zijn grondvesten deed schudden. De Belgische voetballer Jean-Marc Bosman stapte naar de rechter nadat zijn werkgever Club Luik hem niet had willen laten gaan, terwijl zijn contract was afgelopen. De rechter stelde Bosman in het gelijk, wat concreet betekende dat clubs geen transfersommen meer mochten vragen voor spelers met een afgelopen contract. Deze spelers waren voortaan 'transfervrij'. Een van de clubs die daar het meest onder leden was Ajax, dat een groot deel van het elftal dat in 1995 de Champions League had gewonnen zonder transfersom zag vertrekken.

REON BOERINGA

Dat komt door de uitspraak die het Europese Hof eerder deze maand deed in de zaak van oud-voetballer Lassana Diarra tegen wereldvoetbalbond FIFA. Duval bestudeerde de uitspraak grondig. Hij is als onderzoeker sportrecht verbonden aan de Universiteit van Amsterdam en het in Den Haag gevestigde onderzoekscentrum Asser Instituut.

Duval: „Het huidige transfersysteem kan niet meer gerepareerd worden. Nederlandse clubs die financieel afhankelijk zijn van de transfermarkt hebben een groot probleem.”

SC Heerenveen is een van die clubs. Zonder inkomsten van de transfermarkt lijdt de club namelijk forse verliezen. Duval verwacht dat die inkomstenstroom gaat opdrogen.

CONFLICT

Eerst een kort overzicht van de zaak-Diarra. De Fransman raakt in 2014 in conflict met zijn club Lokomotiv Moskou. De club verlaagt eenzijdig zijn salaris, waarop de speler niet meer komt opdagen. Diarra wordt door de club ontslagen en bij wereldvoetbalbond FIFA aangeklaagd voor contractbreuk.

De FIFA geeft Lokomotiv gelijk en Diarra moet een schadevergoeding betalen. De hoogte van dit bedrag wordt niet gebaseerd op de restwaarde van zijn contract. Het is in plaats daarvan een ruwe schatting van zijn marktwaarde, de transfersom die een andere club voor hem had willen betalen als hij nog bij Lokomotiv onder contract had gestaan.

De FIFA bepaalt dit bedrag op ruim tien miljoen euro. Diarra weigert en gaat in beroep. Zijn zaak belandt via een aantal lagere rechters uiteindelijk bij het Europese Hof.

Zolang Diarra de miljoenenboete niet betaalt, weigert de FIFA hem speelgerechtigd te verklaren voor een nieuwe club. Het Belgische Charleroi, dat Diarra wil aantrekken, zet zijn

interesse daardoor uiteindelijk niet door. Met andere woorden: de Fransman is werkloos, hangt een megaboete boven het hoofd én kan ook geen nieuw werk vinden.

De zaak laat zien hoe de rechten van voetballers verschillen van die van een normale werknemer. Waar een loodgieter of ambtenaar zijn contract eenvoudig kan opzeggen als hij is uitgekeken op zijn baan, zijn voetballers gebonden aan de regels die de FIFA heeft verankerd in zijn transfersysteem.

Deze regels zijn buitenproportioneel én druisen in tegen het vrije verkeer van werknemers in de EU, stellen Diarra en zijn advocaat. Het Europese Hof geeft hem deze maand gelijk en verklaart het transfersysteem van de FIFA strijdig met het Europees recht.

REGIE BIJ SPELERS

Volgens Duval slaat die uitspraak de fundamenten onder de transfermarkt weg. „Er is nu geen juridische basis meer voor de handel in spelers zoals we die kennen. Handel gebaseerd op marktwerking die tot hoge transfersommen leidt.”

„De uitspraak laat zien dat er meer oog moet komen voor de werknemer, de speler. En dat er een objectieve manier moet komen om een vergoeding te bepalen, wanneer hij besluit om van club te veranderen.”

Duval zegt dat de gevolgen op korte termijn groot zijn. Volgens hem is door de Diarra-uitspraak een juridisch vacuüm ontstaan waarin spelers de volledige regie hebben gekregen. „Concreet: als een buitenlandse club in januari een speler uit Nederland wil aantrekken, dan kan die speler zélf besluiten over te stappen. Hij hoeft niet te wachten op een akkoord van zijn huidige club en hoeft niet te vrezen voor sancties (van de FIFA).”

„Het enige risico waar die speler zich aan blootstelt, is dat zijn oude club hem voor de rechter daagt en een schadevergoeding eist. Alleen zal deze schadevergoeding niet hoger liggen dan de restwaarde van zijn contract, daar ben ik door de Diarra-uitspraak zo goed als zeker van.”

GROTE GEVOLGEN

Dat heeft grote gevolgen, laat een voorbeeld zien.

SC Heerenveen verkocht Osame Sahraoui afgelopen zomer voor ruim 8 miljoen euro aan Lille. Hij had op dat moment nog een tweejarig contract. Laten we er gemakshalve van uitgaan dat Sahraoui bij Heerenveen een salaris verdiende dat gelijk was aan het gemiddelde eredivisie-jaarloon van 375 duizend euro. Dan had Sahraoui in de door Duval geschetste nieuwe situatie slechts 750 duizend euro (de waarde van zijn twee resterende contractjaren) opgebracht.

„Het bedrag dat een kopende club normaliter zou reserveren voor de transfersom, kan nu naar spelers vloeien. De potentiële voordelen voor spelers zijn dus enorm. De vraag is: wie durft het als eerste aan? Je haalt je veel op de hals, vertrekt door de achterdeur en schept een precedent.”

„Misschien dat er daardoor in januari nog transfers op de oude manier zullen plaatsvinden. Door een soort stilzwijgen-

“ DE CLUBS ZIJN NU ERG KWETSBAAR

de solidariteit, hoewel dat strikt juridisch genomen nergens meer op zou slaan.”

Volgens Duval zijn de clubs „nu erg kwetsbaar”. Hij verwacht dat wereldwijde voetbalorganisaties koortsachtig werken aan een nieuw transfersysteem, dat de gevolgen en de tijdsduur van het vacuüm moet indammen. „Dat is zeer urgent.”

In een nieuw systeem zullen clubs volgens hem sterker komen te staan dan in het huidige vacuüm. De hoop dat dit nieuwe systeem ervoor zorgt dat alles uiteindelijk bij het oude blijft, is volgens Duval alleen naïef. „De uitspraak van het Europees Hof laat zien dat een nieuw systeem vooral de rechten van spelers beter moet beschermen.”

„Mijn verwachting is dat transfersommen in een nieuw systeem volgens een gestandaardiseerde methode berekend zullen worden, waardoor de rechten van voetballers dichterbij die van normale werknemers komen te liggen. De tijd van speculeren en grote transferwinsten is echt voorbij.”

AFHANKELIJKHEID

Dat wordt specifiek voor Nederland een groot probleem. Volgens Duval leunen weinig voetballanden financieel zo sterk op de transfermarkt als clubs uit ons land. „Jullie staan in dat opzicht in een rijtje met Brazilië, Argentinië, België en Portugal. Het Nederlandse voetbal dreigt daardoor een van de grote verliezers te worden in deze zaak.”

Hoe kwetsbaar zijn specifiek de clubs uit Friesland? Voor SC Cambuur zijn de gevolgen te overzien. De club begroot al jaren vrij conservatief. Voor het schrijven van zwarte cijfers is Cambuur daardoor niet of nauwelijks aangewezen op transfersommen.

SC Heerenveen is juist sterk afhankelijk van transfersommen, doordat de uitgaven structureel veel hoger liggen dan de inkomsten. Vorig seizoen bedroeg het tekort 5 miljoen euro. Door spelers voor veel geld te verkopen voorkomt de club forse verliezen. Die lucratieve handel in spelers is volgens Duval voltooid verleden tijd.

Hoe kunnen clubs als Heerenveen zich wapenen tegen de nieuwe werkelijkheid die gaat ontstaan? Duval: „Wat deze clubs vooral moeten doen, is zich klaarmaken om in hun uitgaven te snijden. Hun inkomsten uit transfers komen namelijk niet meer terug op het oude niveau.”

Hoe kijkt SC Heerenveen naar de Diarra-zaak? Treft de club wellicht al voorbereidingen om de consequenties zo goed mogelijk te lijf te kunnen? In een reactie laat de club weten „uiteeraard kennis te hebben genomen van het vonnis” maar het nog „te vroeg” te vinden om inhoudelijk te reageren. „De exacte consequenties zijn nog voor niemand duidelijk.”

De inmiddels gestopte
Lassana Diarra.

FOTO: ANP/AFP